

BISERICA și ȘCOLA.

Revista bisericească, școlastică, literară și economică.

Ese odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.
 „ „ jum. an . . . 2 „ 50 „
 Pentru România și străinătate pe an . . . 7 „ — „
 „ „ „ j. a. 3 „ 50 „

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
 cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
 4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze la Redac-
 ționea dela

„BISERICA și ȘCOLA“

Iar banii de prenumerațiune la

— „Tipografia diecesană în Arad.“ —

Sinodul eparchialu din Arad.

Duminecă după sevârșirea sântei liturgii și a
 mărimii stului spirit — deputații presinți adunându-
 în sala institutului pedagogico-teologic, unde con-
 stându-se că numărul celor prezenți este îndesu-
 țitoriu pentru a aduce concluse valide, — Prea Sântia
 Părintele Episcopu-președinte deschide sinodul
 în următorul cuvânt:

Christosū a Inviatū Domnilorū deputați!

După un intervalu de unu an, mă sim-
 țescu ferice Domnilorū deputați, vedându-vă iarăși
 în jurul meu, întruniți în sinodul eparchialu, spre
 mărimia sântei maicii noastre biserici, și spre bi-
 nele credincioșilor săi; deci vă salutū cu bucu-
 re de buna venire.

Când sânta maica noastră Domnilorū deputați,
 dela tradițiunei străbune, a însetatū după recăș-
 țarea drepturilor sale autonome, după consti-
 ționea sa străvechie, a făcutū acēsta pentru ca
 prin ajutorulū acelorū drepturi, să pōtā ajunge
 mai sigurū la mărimia sa, la binele și fericirea
 lorū săi, scopulū ce urmăresce.

Este frumosū și mărețū dreptulū nostru Dom-
 nilorū deputați, de a ne întruni în adunări națio-
 nale bisericesci, cum este și acēstū sinodul epar-
 chialu, este frumosū dreptulū de a ne întocmi
 conduce noi înșine, noi de noi, afacerile nōs-
 tre bisericesci după lipsele, și trebuințele nōstre,
 ar multū mai mărețū este scopulū ce urmărimū
 cel este scopulū supremū alū omului.

Însē cu cât mai frumōsē și mai prețioșē
 sânt drepturile de cari ne bucurāmū noi astăzi,
 după cari secolū întregi au însetatū, fericitiī nostri
 străbuni, ca să le ajungemū noi, cu atât mai
 multū ni se impune, dētorința de a conserva
 cele drepturi în întregitate lorū, pentru a le
 să și următorilorū nōstri ca o ereditate pre-
 cioșă, iară de alta parte de a ne folosi de ele
 cât mai bine, și înțelepțesce, după dișa s. apos-

tolū: „lucrându cu tēmpū și fără tēmpū, căci
 dīlele grele sunt“ la cultura, și luminarea popo-
 rului, și prin acēsta la ajungerea scopulū ce
 urmărimū.

Repetū Domnilorū deputați, este mărețū sco-
 pulū ce urmărimū căci este scopulū supremū alū
 omului, și dacā noi, ca și fericitiī nostri străbuni
 am legatū acēstū scopū de biserica nōstră națio-
 nală, am făcutū o căci este constatū, cumcă
 scopulū supremū alū omului numai printr'o des-
 voltare și cultură morală-religiōsă se pōte
 ajunge; iar atare dezvoltare și cultură morală
 religiōsă mai vērtoșū prin biserica se pōte aquira.

De aici urmăzā Domnilorū deputați, că cea
 mai principală dētorința a nōstră, a conducēto-
 rilorū și reprezentanțilorū bisericeii, între cari
 am fericirea a vē numera și pe Dvōstră, este:
 a face se străbatā aceea dezvoltare, aceea cul-
 tură religiōsă-morală până în cele mai depăr-
 tate parochii, și prin acestea, până la cei mai
 depărtați membri ai bisericeii nōstre.

Cunoscū și eū Domnilorū deputați căte, și
 ce feliū de pedeci, căte și ce feliū de lipse și
 neajunse ni staū în cale, dar sperū, că bunăvoința,
 și înțelepciunea Dvōstre va contribui cătū mai
 multū la delaturarea acelorū, și așa cu ajutorulū
 ceriului ne vomū apropia tot mai multū de sco-
 pulū ce urmărimū.

Când provedința divină ne va ajuta să stră-
 punemū cum dorimū cu toțiī cultura morală —
 religiōsă în tōte parochiile nōstre, atunci sperū
 nū vom mai avē causă a ne plānge Domnilorū
 deputați — ca în anii trecūți — nici de scāde-
 rea, și împuțnarea poporului nostru, nici de emi-
 grarea și miseria lui, nici de unele mișcāmente
 religionarie cari precum sciți, — este unulū din-
 tre cele mai mari rele pentru biserica nōstră, și
 așa în loculū astorū feliū de durerōse îngrijiri
 își va face locū religiositatea, îndestulirea și
 bucuria.

Care ar fi altul scopul întrunirilor și al consultărilor noastre? cum am și poté noi justifica astfel încrederea trimitătorilor nostri? și cum am remunera noi mai bine sacrificiile poporului nostru pentru biserică decum va nu i-am da și noi din parte-ne unú equivalentú, și care altú equivalentú mai corespundătorú decât acela alú desvoltării, alú culturei morale religióse, alú acelei desvoltării morale religióse, care face puterea, și fericirea vieții orí cārui poporú, care este isvorulú binelui popórelorú, și fără de care și cele mai frumósé drepturi ar fi numai o aramă sunătoare.

Am atinsú acésta Domnilorú deputați nú că dóră nu v'ar fi și Dvóstre totú așa de cunoscute, ca și mie, ci pentruca să am mai multú motivú a vé roga, că atentiunea ce altá datá o întorceați altorú afaceri, să binevoiți de asta datá a-o consacra mai multú cesțiunii de culturá a poporului nostru ce trebuie să ne preocupe pre toți mai pre sus de tóte, la ceea ce ve-ți fi rogați specialú și din partea consistoriului nostru, căci în tēmpurile și împrejurările de astăzi orí ce întârziere și omisiune pe acestú terenú aduce dauná irrepárabilá pentru poporulú nostru ca și pentru noi.

Cele ulterióre încredințându-le înțelepciunei Dvóstre, și așa rogându ceriulú să binecuvinte lucrările nóstre, dechiarú sesiunea ordinariá a sinodului nostru eparchialú pentru anulú 1883 de deschisá.

Presidiulú presintă rapórtelē consistóriilor plenarie din Aradú și Oradea-mare, cari se transpunú la comisiunea organizátore.

Se presintă rapórtelē senatelorú strínsú bisericescú dela consistóriile din Aradú și Oradea-mare. Se transpunú la comisiunea bisericescá.

Se presintă rapórtelē senatelorú școlari dela consistóriile din Aradú și Oradea-mare. Se transpunú la comisiunea școlará.

Se presintă rapórtelē senatelorú epitropescú dela ambele consistórie și se transpunú la comisiunea epitropescá.

Se presintă proiectulú delegațiunilorú sinódelorú eparchiali din Aradú și Caransebeșú relativú la cheia și modalitatea împărțirii fondurilorú comune. Se transpune la comisiunea fondurilorú comune.

Se presintă raportulú comitetului „fundațiunei Elena Ghiba-Birta.” Se transpune la comisiunea epitropescá.

Se presintă actele referitórie la alegerea alorú trei deputați noi alesí — anume: a) alú Atanasiu Mera, alesú în cerculú preotescú alú Șiriei în urma reposárei fostului deputatú Constantinú P. Aiudanú, b) alú Dimitrie Bonciú, alesú în cerculú mirenescú din Chisineu în urma reposării fostului deputatú Alessiu Popoviciu, c) alú Iosifú Galú, alesú în cerculú mirenescú din Chiseteú, în urma renunțării dela mandatú a deputatului de până acuma Damianú Dragonescu, se transpune la comisiunea verificátore.

Se presintă scrisórea deputatului Petru Oprișú, prin carea și-cere concediú de absentare dela sinodú. Se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Tinca din protopresviteratulú Oradei-mari pentru d'a se sistematizá unú ajutoriú anualú dela diecesá pentru susținerea preotului-învătătorii de acolo, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea studintelú de filosofá în Viena, Vasile Lin-Goldisú stipendistú alú diecesei, pantru îmbunătățirea stipendiului seú, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Spurcani din protopresviteratulú Luncei, pentru unú ajutoriú la repararea bisericei, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Dernașóra, pentru unú ajutoriú de 100 fl. la repararea bisericei, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Mezó-Peterd, pentru ajutoriú la zidirea unei biserice nóue, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Cuzapú din protopresviteratulú Luncei, pentru unú ajutoriú la terminarea edificiiulú școléi, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea comunei bisericescú Ciuhoiú din protopresviteratulú Luncei, pentru unú ajutoriú la zidirea bisericei, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea învătătorului Miron Stiubea, pentru a-se investiga nedreptățilē ce-i s'ar fi făcut din partea inspectorului școlariú Iesif Pintia, se transpune la comisiunea școlará.

Rogarea învătătorului din Halmagiélú Aleșdru Popescu pentru a i se acorda unú ajutoriú la dotațiunea sa, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea preotului Ioanú Lazéu d'a i-se acorda unú ajutoriú pentru administrarea parohiei G. Pucanú în protopresbiteratulú Luncei, se transpune la comisiunea petiționariá.

Rogarea preotului Petru Anca d'a i-se vota remunerațiunea pantru împlinirea sarcinei de caticalsatiune la institutetele de învățământú din Timișoara se transpune la comisiunea școlará.

Rogarea protosincelului Iosifú Goldisú d'a i-se vota o sumá de 100 fl. la anú pentru catechisarea și propunerea limbei române la șcôla realá din Aradú se transpune la comisiunea școlará.

Jalba preotului Nicoláu Petrescu din Remetea în protopresbiteratulú Timișorii contra preotului legú alú seú Georgiú Chirița, se transpune la comisiunea bisericescá.

Plânsórea primariului comunalú Ioanú Jicúțú din Remetea contra preotului Georgiú Chirița, pentru prin negrigirea lui s'ar fi daunatú fondulú școlariú de 232 fl. 66 cr. și 30 ehible de gráu, se transpune la comisiunea bisericescá.

Constatându-se că comisiunea verificátore este împedecată în lucrarea sa, de órece doi membri ei anume: Vasiliú Papú și Sigismund Popoviciú n'au sositú, sinodulú întregesce acea comisiune Petru Chirilescu și Georgiú Feierú.

Ne, mai fiindú altú obiectú la ordinea zilei, dința se rēdicá și cea procsimá se anuncia pe urmátore la 5 óre dupá amēzi.

(Va urma)

Funcțiunea organismelor ierarhice în biserica ortodoxă.

Sub acestu titlu I. P. S. Mitropolitul Bucovinei și Dalmației, *Silvestru Morariu Andreevici* a publicat în ziarul „Candela” din Cernăuți un articol de cea mai mare importanță pentru biserica ecumenică a răsăritului. I. P. S. S. mâneacă delă cartea sinodală a Patriarchiei ecumenice, prin care acesta se prăvălește săntirea mirului sevîrsit în biserica ortodoxă autocefală a României, dice cu o legitimă indignațiune cumcă ar fi fost mai bine, dacă acea carte sinodală ar fi remasă acoperită de pulbere în arhivele patriarchiei, pentru că publicându-se și *ajungându-i vestea în totu pământul*, contrarii ortodoxiei au căutat în palme, au că celu puțină clătina din capu din compătămire.

Consimțind cu atitudinea ce a luat biserica ortodoxă autocefală din România față cu Patriarhia Constantinopolei, Inaltu Preasântitul *Silvestru* spune în partea a doua a importantului articolu, cum ar trebui să facă Patriarhia Constantinopolei ca să poată fi unu centru al tuturor bisericilor ortodoxe, dicând: „Împreună cu s. Sinod alu bisericii ortodoxe din Regatul României, recunoscem și noi, în Patriarhia din Constantinopolu unu centru moralu, de unde trebuie se purcedă direcțiunea în toate cesțiunile de interesu generalu alu întregii bisericii ortodoxe în privința dogmelor, a disciplinei și a cultului.” Mai adăogem însă cumcă modul în carele să se deace direcțiune, nu este iertat a fi *dictatorialu sau monarchic*, precum face curia papală din Roma, ci în spiritul sinodalității bisericesci, adică cu consimțământul *Episcopatului ortodoxu*.” Reproducem aci acesta a doua parte a articolului, care este de cea mai mare importanță:

Mărginindu-ne pe lângă aceste spuse în afacerea, sulevată de sânta noastră Patriarhia Constantinopolitană, mărturim, că nu ni-au fost scopul, de a secunda pre P. S. Ierarhi ai Bisericii ortodoxe din Regatul României întru apărarea pusețiunei de autonomie și autocefalii a acestei biserici, pentru că sântul sinod alu Bisericii române prin actul sinodalu din 23. Noemvre 1882 s'a fortificat canonicu în contra unei agresii ierarhice, veri din care parte, căt de bine, încât nu are lipsă de oarecare sucursu.

Scopul nostru principalu, suscitatu prin afacerea, sulevată de Curia Patriarhală, care ne-au umintu de mâhnire și despre care susținem că ar fi fost mai bine, de nu s'ar fi fost sulevată, este de a atrage atențiunea Ierarhiei Bisericii noastre ortodoxe de pretutindene, nu voim se dicem, la anomalii, ci de stagnațiunea funcțiunării organismului sântei noastre biserici ortodoxe față cu periclele iminente pentru ortodoxia în genere, precum și la necesitatea unei renprospetări a organismelor ierarhice după referințele și recomandările actuale ale bisericii.

Organismul bisericii ortodoxe, după cum s'a dezvoltat în seclii anteriori ai creștinismului și s'a stabilit mai apoi în sântele Sinode ecumenice și locale, stă până astăzi intactă, și aședămintele canonice, adunate și publicate în limbile principale ale bisericii, servesc de îndreptariu în privința doctrinei, cultului și a disciplinei, încât biserica ortodoxă ecumenică rămurită în biserici locale (naționale) din celelalte țări, conservă caracterul dogmaticu și canonicu de una, sântă, catolică (sobornicescă) și apostolică alu Christos bisericii.

Închiągarea evangelică și dezvoltarea istorică a organismului bisericescu în formele ortodoxiei a urmat, după cum e cunoscutu, în timpul clasicu alu bisericii creștinesci, pe o parte cu privire la întinderea geografică a imperiului Romanu, iar pe alta parte cu considerare la referințele faptice sociale și chiar politice din acestu imperiu, numitu alu „lumei.” Până ce statul Romanu încreștinat stătu în putere, și organismul bisericescu funcțiunea regulat spre fericirea popórelor creștinesci. Însesi comunitățile bisericesci de preste marginile imperiului, deși se dice de dinesele în canónele sinodale, că le este ertat a se organiza după împrejurările locale, se conformau, pe cât se póte, după organismul bisericescu din înuntrul imperiului, pe carele se rădămau.

Iară după sfășierea colosului imperiului Romanu în unu imperiu răsăriten și altul occidental și după derimarea succesivă și a unuia și a celuilaltu, după desbinarea scaunului patriarchal de Roma cu creștinătatea din țările occidentale de comuniunea ierarhică cu cele patru scaune patriarchale din orientu; după căderea popórelor creștinesci din Asia, Egiptu și Europa orientală sub potestatea Califloru mahomedani, cari tindeau a stinge creștinismul, — sub astfelu de urgență grea a fanatismului musulmanu deveni peste putință funcțiunarea normală a organismului bisericescu. Între aceste sórele ortodoxiei creștinesci răsăriten rațele sale peste popórele nordice, se constituiră, în conformitate cu deliniamentele canonice universale, biserice particulare, cari nu numai că susțineau relațiunile canonice cu corpul bisericii ecumenice, ci, pe cât era cu putință, îi veniau și în ajutoriu prin mijloce morale și materiale, spre a-lu sustine în viață și activitate.

Cu toate aceste, deși cătușile tiraniei fanatismului politico-religiosu alu Musulmanilor, cari stringu de câteva vécuri trupina pomului ortodoxiei, au mai slăbitu în véculu presente, totuși starea bisericii ortodoxe din părțile orientului este apăsată și deplorabilă și pentru aceea organismul ei nu funcțiunează așa ca centrul corpului bisericescu să desvólte viața propriă canonică, și ca de acolo să se póta răsări însuflețire și în organele mai depărtate ale bisericii ecumenice. Pentru că ce auctoritate și putere morală póte ave sântul scaun patriarchal în biserica ortodoxă și chiar în relațiuni obveniente cu puterile seculare de stat, dacă archiepiscopii supremi se pun și se depun după buna plăcere a Visiriloru Pórtii otomane? Cum și până când se prospereze ramii pomului vieții creștinesci, dacă trupina, la a căreia rădăcină dace sęcurea islamului, nu le póte mijloci sucurile evanghelice? și cum nu voru sęcă aceste sucuri de viață, dacă însisi lucrătorii, chiamați a cultiva și a sustine în vigóre pomul ortodoxiei, nu vor fi de ajunsu nici după numărul nici după puterea morală? Orientul preste tot, acăruia se dice a fi cetatea marelui Constantin, devine tot mai interesantă nu numai cât în privința politică seculară, ci și în cea religioasă; pentru aceea și Catholicismul Papalu și Protestantismul Anglican, ai căror misionari folescu prin țările orientale, întind pe întrecute rețelele confesionale, nu așa spre păscuirea necredincioșilor, ci mai vértos spre a încurea întrinselu pre fiu bisericii ortodoxe. Și óre sântele scaune patriarchale și în genere Ierarhia ortodoxă de prin acele țări posedă sau cugetă a căștiga aceea putere morală, ca să póta dreptu cu astfelu de agresii confesionale? Biserica națională din Regatul Greciei, constituindu-se înainte

de câteva decenii, în înțelesul Canonului 38 și 39 alu Sinodului alu 6 ca biserică autonomă în cuprinsul unui statū autonom, ore atitudinea încordată din partea scaunului patriarchalū în contra sinodului din Atena era dictată de interesele bine înțelese ale ortodoxiei? Comunitățile ortodoxe din Bulgaria, Macedonia, Tesalia... se plângu de timpū îndelungatū pentru impunerea de Episcopi și Preoți greci, cari nu cunoscū limba popórelorū respective. Ore disconsiderarea acelorū plângeri este canonică și justificată din punctūl de vedere alu prosperității religiozitare? Mai dēunāđi ne anunțară diarele relegarea la mânăstire a mitropolitulu din Sofia; iară, după depunerea mitropolitulu din Bălgadū, Episcopii din Sērbia dāndu-și demisiunile, biserică din noulū regatū este în presentū fără de Arhieri. Ore scaunulū ecumenicū are cunoscintă de aceste lucruri deplorabile? și ore a cercatū a întreveni pentru afacerea lorū?

La aceste întrebări, respunsurile nu potū se fiă decât negative. Și scāderile atinse și multe altele în funcțiunea individualităților ierarhice nu sunt de trasū pe sēma organismulu bisericescū, ci ele decurg mai vērtoșū dela puțina considerare a principiilor canonice, pre cari e urđitū sistemulū de administrațiune alu bisericei ortodoxe în genere.

După organismulū canonicū alu Bisericei ortodoxe ecumenice, abstragāndū dela unele canóne, direse parte după recerinte locale, parte cu privință la referințele politice și sociale de pe atunci, sunt precisate nu numai cāt pusețiunile canonice ale Episcopielorū, mitropoliilor și Patriarhiei lorū și relațiunile lorū reciproce, ci și delineaamintele relative la unitatea bisericei în dogmele credinței, cultulū liturgicū și în morala evangelică. Inseși bisericile de prin statele suverane, numite „autocefale” sau, după noi, *autonóme*, deși în contra constituirei lorū scaunulū patriarchalū a făcutū în trecutū și face și astāđi opusețiune, sunt provēdute cu aședāmintele sinodale și puse în relațiuni desfipte atāt cu scaunulū ecumenicū, cāt și cu celelalte individualități ierarhice și biserice locale. Rēmāne deci, a pune în aplicare principiile canonice, pe o parte *între marginile puse de sântul Pārintū*, iar pe alta parte cu privire la referințele actuale și recerintele factice ale Bisericei ortodoxe în genere și ale bisericilor particulare în deosebi.

Trāgāndū firulū desfășurārilor nōstre pānă aici, vom se îndegetāmū încā unele recerinte concrete, cari ar merita considerare, spre a se putē renprospēta funcțiunea organismulu nostru bisericescū.

Începēndū dela centru, pare-ni-se, cā scaunulū ierarhiei de Constantinopole, după constituirea sa factică, este precopatū de reprezentarea intereselor bisericesci locale și ale celorū naționale grecesci, aducēndu-și aminte de interesele religiozitare ale bisericilor ortodoxe de prin provinciile mai depārtate numai cāt atunci, când pretensiunile acestorū din urmă devinū în colisiune cu interesele helenismulu. Sanctitatea sa este Archiepiscopū alu Eparchiei Constantinopolitane, Mitropolitū pentru Eparchiele, ce depindeau mai nainte de scaunulū de Eraclea, precum și pentru cele ce după timpū s'a trasū la provinția mitropolitană de Constantinopole, în fine Patriarhulū în relațiune cu mitropoliile din țerile atinse în cano-nulū 29 alu Sinodulu alu IV cu restrîngerile făcute după timpū în favórea bisericilor de prin statele suverane. Precānd sanctitatea sa, pentru afacerile Archiepiscopiei, ar fi să se provēdā cu unū senatū presbiteralū, pentru agendele mitropolitane ar fi se

conchieme de două ori pe anū Sinodulū provincial, iar pentru reprezentarea patriarchalā ar fi să se constituie unū Sinodū permanentū din delegații mitropoliilor chiar de prin alte țeri, se cufundā tóte afacerile acestea deosebite unele cu altele și pe cāt timpū participare de mirenī, parte de unū sinodū compus din cāțiva Episcopi și Arhieri fără de Eparchie locuescū în Constantinopole. Nu este deci lucru de mirare, dacā în afaceri, ce atingū interesele religiozitare ale unei dintre bisericile naționale din țeri depārtate, provinū dela scaunulū patriarchalū și unī, bunāorā ca cea de curēnd în afacerea sântulū Mirulu. Zace deci în interesulū bine înțelesū alu bisericei ecumenice, iar bisericile particulare pretinde cu totū dreptulū, ca pentru afacerile de interesū generalū alu ortodoxiei s'ā se constituie la scaunulū patriarchalū unū Sinodū permanentū compusū din delegații Bisericilorū autocefale și ai mitropoliilorū cu nume.

Bisericile, dechierate autocefale și provinciale mitropolitane autonóme de prin țerile statelorū suverane, sunt, ce e adevēratū, emancipate de înfrāngere dirēptā a scaunulu patriarchalū, însă unele dintre acestea sunt de totū rēstrînsē prin legile politice și libertatea, de a-și direge afacerile proprie bisericesci și pentru aceea în orgaizarea lorū, se îndeapārta din ce în ce de bazele canonice. Ore în astfelū situațiuni ale bisericilorū particulare o întreveni moralā a scaunulu patriarchalū nu ar fi îndegetatū după cām se face adese din partea scaunulu patriarchalū din Roma? Și afarā de acesta, ore activitatea evangelică a Bisericei ortodoxe în-de-obște ar cāștiga însuflețire și greutate moralā, dacā în organismele ierarhice particulare cāt si între acestea și între centrulū organismulu ierarhicū ecumenicū carele este scaunulū patriarchalū, s'ar repropo-reportulū conform principiilorū canonice? Noi edemū, cā acēsta nu numai cā ar fi sālutarū pentru bisericile ortodoxe de pretutindene, ci este și unū rezultatū nedispensabilū în interesulū ortodoxiei. Pentru aceea recomēdāmū repropoarea și precisarea relațiilor canonice ale Bisericilorū particulare și între scaunulū patriarchalū.

Dela ultimulū sinodū ecumenicū, carele este de șeptele ținutū în Nicea la anulū 783, aū decursū de 1100 de anī. De atunci încóce se mai ținurā din când în când sinóde locale, dintre cari unele tractarā despre ataceri compenitóre. Sinóde de caracterū ecumenicū însă nu se ținurā, ci în casuri de necesitate neamēnaverā, scaunele patriarchale cu ierarhii bisericilorū particulare se înțelegeau pe calea corespondinței. În decursulū acestui mienū cāte fortune cene se descarcarā preste biserică orientală din afară și cāte întēmplări se pērindarā în lāuntrulū ei? Că pe urma evenemintelorū, registrate de istoria secolarā, provenirā și pre terenulū bisericescū relațiunouē și recerinte nouē, diferite de cele de mai nainte și deorāce devenirā neevitavere și mai multe formațiuni nouē, starea actualā esteriórā a bisericei ortodoxe nu e asemenea celei de pe timpulū sinodulu ultimū ecumenicū. Stāndū lucrurile astfelū, ore pōte denega necesitatea unui sinodū universalū, care se compenescā seriosū relațiunile și cerințele actuale ale bisericilorū ortodoxe îndeobște și să se consulte despre modalitățile aplicării eficaci și salutare aședāmintelorū canonice? Devenindū prin bisericele occidentale starea lucrurilor pōte încā mai confu-

precum este astăzi prin bisericile orientale, se conchidem conciliul Tridentin, carele făcându un regulamētū universal, se pōte dice, că numai de la început biserica occidentală a dezvoltat puterea morală, de care se bucură și în prezent. Este deci postulată ulterioară nedisputabil, de a se conchide un sinod ecumenic, carele să se ocupe cu discutarea intereselor generale ale bisericii ortodoxe cu privire la relațiile și recerînțele actuali.

Prevedem și pricepem greutățile, împreunate cu conchiderea unu sinod ecumenic, pentru aceea prevedem, că realizarea acestu postulat s'ar pută realiza pe unu timp mai depărtat, decum ar fi de dorit. Recunoștem și aceea că mai înainte de conchiderea unu sinod ecumenic, ar trebui studiată cu lămurită starea lucrurilor de prin singuraticile părți ale Bisericii, precum și preparate spirituale pentru astfel de adunare cumpenitoră. Orisonul de privire asupra afacerilor bisericești este în faptă particulariu, adică restrinsu între marginile de interese ale bisericilor respective particulare, pecând interesele generale ale Ortodoxiei ecumenice se scapă din vedere. Dar unu particularism de privire, ca istu atinsu, nu e lucru de mirare nici de reprobare, pentru că până în prezent nu există în biserica ortodoxă unu organu de publicitate, carele ar mijloci celu puțin persoanele ierarhice și bărbăților de științe de pe la instituttele bisericești înformare esactă despre starea lucrurilor și cursul afacerilor referitoare la doctrină, cultu și disciplină. Unu jurnal ecumenic alu Bisericii ortodoxe, fie celu puțin lunar, redigat în limbile principale bisericești, adică în cea elenică, slavenescă și românească, se arată a fi de neapărată lipsă pentru răprospătarea și dezvoltarea organismulu bisericești în deobște, precum și pentru prepararea terenulu înainte de conchiderea unu sinod ecumenic. Deci:

„Să învie Dumnezeu și să se respice contrariu ortodoxiei.”

„Precum se stinge fumulu, să se stingă totu cugetarea ortodoxă de rău.”

„Precum se topesc cera de fața foculu, așa să se încercarea în dauna bisericii ortodoxe.”

„Iară dreptu vedându pre maica lor Biserica, ca o miră impură împodobită cu veșmântulu mântuirii întru Christos, să se veseliscă dicându:”

„Acosta este ziua, care o a făcutu Domnul, ca să bucurăm și să ne veselim într'nsa.”

Silvestru.

Parte pastorală a I. Pr. S. Archiepiscopu și Metropolitu Moldovei și Sucevei D. D. Iosif.

[Continuare și fine.]

Cătră presa cea serioasă ne adresăm și o rugăm, în interesul moralei publice și a prestigiulu presei însăși, se-și îndrepteze atențiunea asupra mișcărilor nihiliste și ateiste ce se încercă prin libertatea presei, a propaga ideile cele rătăcite în morală și prin langagiul celu mai desfrēnatu, iară prețu răul moralu ce se face, compromite și degradează pe însăși presa; o rugăm, dicem, ca prin aceea ei autorizată și demnă să le combată și să le stigmatizeze cu cuvintele cele drepte și sănătoșe, căci biserica cu religiunea noastră ortodoxă este patrimoniul nostru strămoșesc comunu și scumpu alu popo-

rulu român, pe care patrimoniul suntem datoru alu apăra cu totu, fiind interesul generalu alu tuturor.

La guvernul și la justiția țerei facem apelul asemenea și rugăm: se nu tolereze mai multu timp scandalulu moralu ce de șapte luni și jumătate se comite cu numita fōie pamfletu, preste limitele a totă libertatea; căci credem că morala cu buna ordine publică și biserica cu instituțiunile ei sante merită mai multu respectu decât acei ce în numele libertății presei turbură și batjocoresc tot ce o sântu și respectat la ori ce popor, prefăcându-se că apără ceva spre o îmbunătățire ore care, după cum înțeleg ei și le place lor, conformu cu pasiunile lor.

În fine credem că datoru sântă în interesul generalu a bisericii, pentru mântuirea binecredincioșilor creștini, Ne chiamă a ne adresa și cătră ceilalți frați întru Christos, presânțiti ierarhi eparchioși și a face apelul la lumile tuturor, ca cu totu împreună într-o unire se lucrăm și se gonim din staulul turmei lui Christos pe lupii cei răpitori, cari înbrăcați în pelea oșei se întroduc pe nesimțite.

Iară cătră clerul santei noastre biserici române ortodoxe, Ne adresăm și în povățuim: se-și întorcă auzul și se nu deie ascultare bărbăților turburătorilor de liniștea conștiinței binecredincioșilor creștini, a acelor turburători necredincioși și ateți, rengați și trădători ca Iuda, cari turbură pacea bisericii și voru se restorne ordinea lucrurilor în biserica și santele ei aședăminte, predicându vrajba și ura între frați și servitorii aceluiași sântu altariu; ci la tōte cuvintele și măglisirile lor se respundă fiecare cu cuvintele Mântuitorulu care le-a dăsu spiritulu ispititoru de pe munte: „Mergi înapoia mea satano.” Căci precum acelu spirit ispititoru alu satanei pe vârful muntelui, se adresa cătră Mântuitorulu cu cuvinte măglisitoare, puindu înainte chiar și duse din S. Scriptură și promițendu că-i va da împărățiile lumii dacă se va închina lui, tot așa același spirit ispititoru se presintă și astăzi în biserica lui Ddēu, adresându-se chiar cătră cleru și arătându unora petrele că se vor preface în pâne, altora că vor sbura pe sus fără aripi și altora că lor le va da bunătățile lumii dacă se vor închina lui, adică dacă îl vor asculta și se vor lua după învățăturile lui cari sunt amestecate cu atâta atracțiune de interese materiale lumesci. Pe clerici mai vartosu îi îndemnăm și îi povățuim se nu. deie ascultare unor asemenea învățături și promisiuni, ci se-și aducă aminte de cuvintele apostolulu Pavelu, că cei ce le propagă, aceștia sunt acei apostoli mincinoși, lucrători violenți, închipuindu-se întru apostoli ai lui Christos, precum dice Pavelu în II Ep. cătră Corinten c. XI. Cătră Efesen c IV. Evangelia lui Ioan c. XIII. XIY și XV.

Acestoru sante și Dumneșesci porunci și învățături, datoru fiind fraților și fiiloru, și noi cu totu a le urma, este totdeauna de celu mai mare folosu sufletesc și moralu, ale avea în vedere, dar mai alesu acum credem de a noastră datoru a aduce aminte tuturor binecredincioșilor români cuvintele de pace, iubire și unire pre cari sânta noastră biserică le esclamă și le predică credincioșilor sei în tōte zilele la sânta liturgie prin gura preoților dicându „se iubim unu pre altu ca într-unu gându se mărturisim.” Si iară îndemnându pe credincioși la rugăciune. le dice: „Unirea credinței și împărțirea sântulu Duchă se o cerem în tōte zilele vieții noastre, pe care suntem datoru se o afierosim lui Christos Ddēu.”

Cu aceleași cuvinte din sânta liturgie închierăm și noi această carte pastorală, dîcînd tuturor: *Darul Dnului nostru Iisus Christos, și dragostea lui Ddeu și Tatăl, și împreunarea sântului Duchu se fid cu voi cu toți ca se ve lumineze și se ve întărescă povățuindu-ve pe calea păcei și a adevărului spre totu lucrul bun și bine plăcutu lui Ddeu. Amin.*

Proiectul delegațiunei

privitorii la cheia și modalitatea împărțirii fondurilor comune între diecesele Arad și Caransebeș. *)

A)

Cu privire la cheia de împărțire

I.

Considerîndu că sinodul din Arad sub Nr. 105 din an. 1874 ca cheia de împărțire a primitu numărul sufletelor credincioșilor pentru ambele diecese;

Considerîndu că sinodul din Caransebeș sub Nr. 100 din an. 1880 tot după proporțiunea numărului sufletelor a primitu ca cheia de împărțire $\frac{2}{5}$ pentru diecesa Caransebeșului și $\frac{3}{5}$ pentru diecesa Aradană; mai departe;

Considerîndu că usul după care diecesele proprietare s'au împărțit și până acuma de venitul fondurilor comune încă a staverit cheia de $\frac{3}{5}$ pentru diecesa aradană și $\frac{2}{5}$ pentru cea caransebeșană, în fine

Considerîndu că acesta proporțiune corespunde numărului credincioșilor din ambele diecese:

Dreptu cheie de împărțire se adoptă numărul credincioșilor din ambele diecese, și așa din fondurile comune se staveresce pe sêma diecesei Aradului $\frac{3}{5}$, iar pe sêma diecesei Caransebeșului $\frac{2}{5}$.

II.

După cheia stabilită în punctul precedent se împart următoarele fonduri comune:

1. fondul bisericesc-clerical; —
2. fondul școlar și aucta
3. fondul pensional
4. fondul Balla și
5. fondul seminarial Rajacsics. Mai departe:
6. pretensiunile dubioase și de sub proces remase din fondul școlar și pensional pentru încasare la fundațiunea națională-sêrbescă din Carloveșu
7. Suma dată la cererea Consistoriului aradan din fondurile școlare pentru edificarea institutului pedagogic-teologic din Arad.
8. Casa donată de fericitul Sava Arszics din Arad.
9. Realitățile (imobilele) cari pe timpul împărțirii vor fi proprietatea fondurilor comune.
10. Mobilele și recuisitele epitropiei provisorie.

III.

Nu formeză obiectul împărțirii:

1. fondul convictual aradan ca proprietate eschisivă a diecesei Aradului,
2. fondul instructu aradan, care deja s'a și predatu acestei diecese,
3. fondul primitu dela înaltul guvern cu ordinațiunea ministerială de datul de 5. Septemvre

*) Acestu proiect s'au votat de ambele sinode, din Arad și Caransebeș, nemodificat.

1871 Nr. 21586 menit pentru ajutorarea și înlesnirea despărțirii ierarhice a românilor de sêrbi din comunele mixte.

Acestu fond deși comun — din motivul, că are o mențiune specială, ce interesază pe ambele diecese și stă sub dispusețiunea delegațiunei congruale și din motivul, că președintele acestei delegațiuni congruale e Ilustritatea Sa Dnul Episcop al Aradului se transpune spre manipulare epitropiei Consistoriului din Arad cu îndatorirea, că epitropia să facă reportu despre starea fondului în esemplare la presiulul delegațiunei congruale, vîndu acesta a subșterne unu esemplariu sinodului eparchial aradan, altu esemplariu sinodului eparchial din Caransebeș.

B)

Cu privire la modalitatea împărțirii

I.

Bani gata și hârțile de stat după valoarea lor nominală se vor împărți după cheia adoptată.

II.

Restanțele auctei școlare de pe teritoriul unu sau altei diecese le primesce respectiva diecesă.

Tot așa se vor împărți și pretensiunile restante de auctă rezervate prin decretul ministerial de datul 28. Octomvre 1873. Nr. 28957. conțeleg reii finale a ambelor părți sêrbesci și române.

După efectuarea împărțirii și încetarea funcțiunei epitropiei provisorie toate agendele acesteia în vința încasării și manipulării auctei vor căde în sfera de activitate a ambelor diecese pe teritoriul lor cu toate drepturile și sarcinile împreunate.

III.

Pretensiunile dubioase și de sub proces din fondul școlar și pensional remase spre încasare la fundațiunea națională sêrbescă din Carloveșu respective partea jumătate ce compete din acele pretensiuni dieceselor de Arad și Caransebeș după încasare se vor transpune în $\frac{3}{5}$ parte la diecesa Aradului, iar în $\frac{2}{5}$ la diecesa Caransebeșului și cêsta hotărîre sinodală o vor notifica locurilor competente Domnii episcopii diecesani.

IV.

Din suma dată la cererea consistoriului aradan din fondurile școlare pentru edificarea institutului teologic-pedagogic din Arad se va restitui diecesei Caransebeșului $\frac{2}{5}$ fără procente dela capitalul împrumutat; trecîndu astfel edificiu eschisivă proprietate a diecesei Aradului.

V.

Casa donată de fericitul Sava Arszics din Arad precum și realitățile (imobile), cari pe timpul împărțirii vor fi în proprietatea fondurilor comune să vină sub împărțire pe baza prețului celu staveri delegațiunile esmițînde din partea ambelor sinode eparchiale pentru esecutarea împărțirii fondurilor.

La casu dacă cêsta învoială reciprocă nu succede, casa respective toate imobilele se vor vinde pe calea licitațiunei publice.

VI.

Din mobilele și recuisitele epitropiei provisorie capêta diecesa de Caransebeșu casa Wertheim et W. iar diecesa aradană casa vertaimiană Nr. 3 dimpreună cu toate celelalte mobile și recuisite.

VII.

Obligațiunile despre împrumuturile date credincioșilor din diecesa Aradului se dau eparchiei

iar obligațiunile despre împrumuturile date credincioșilor din diecesa caransebeșană să dau acestei diecese, și în cât una sau alta din aceste diecese — forma împărțirii în astă mod a obligațiunilor — primi o valoare mai mare decât îi compete după legea adoptată, atunci diferența să egalizeze în bani în lipsa de bani în papire de stat după valoarea dela bursă.

Acele obligațiuni însă cari sună despre împrumuturile date locuitorilor din alte diecese și sunt date dela sârbii respective dela fondul școlar din Arad să vor împărți în natură între ambele diecese după cheia staverită.

C)

Cu privire la executarea împărțirii

I.

1. Să esminte câte o delegațiune de membri din partea ambelor sinode eparchiale cari de loc după cererea lor să se constituie și din sinul lor să alege câte 2 membri pentru revisiunea socoțelor episcopale, fiind delegațiunile încredințate a alege în comisiunile revădătoare afară de doi membri comisionali și câte un bărbat de calitate. Pentru acești din urmă să se recere, ca să fie membri delegațiunei.

Comisiunea revădătoare are să începe lucrările sale cel mult la începutul lunii Augustă a. c. din cauza episcopiei provisorie a fondurilor comune să și încheie agendele și socoțele sale ordinare la 30. Iunie 1883, iar de aici încolo până la împărțirea fondurilor va conduce agendele episcopiale în mod transitoriu cu restringere la încasarea ordinărilor și la agendele neamănavere spre sală intereselor fondurilor. Episcopia va avea să și reportul despre agendele și socoțele sale încheiate la 30. Iunie cel mult până la 31. Iulie a. c. să le țină gata spre revisiune.

Comisiunea revădătoare esmisă din sinul delegațiilor întrunindu-se la începutul lunii Augustă în Arad va censura reportul și rațiunile episcopiei și după censurarea socoțelor va face cu cererea contabilului episcopiei planul de împărțire după cheia și modalitatea staverită având în înștiințare rezultatul delegațiunilor, cari vor avea să decidă asupra socoțelor ordinare încheiate la 30. Iunie și a celor transitorie precum și a censura și stabilirea planului de împărțire și a efectului împărțirii.

2. Delegațiunile se vor concheta prin Domniile lor la Arad unde se vor constitui în o delegațiune având să și termina lucrările sale cel mult până la finea anului curinte 1883.

3. Ambele delegațiuni sinodale se împuternicesc ambele dieceselor plenipotențietore a primi dela episcopia provisorie banii și efectele fondurilor comune, apoi:

Toți membrii prezenți ai delegațiunei a subînștrumentul de predare și privire în 3 esemplare originale, dintre cari un esemplar se va subînștrimenta Consistoriului aradan, celalalt Consistoriului Caransebeș și al treilea se va da episcopiei provisorie.

Delegațiunile ambelor sinode după primirea banilor și efectelor vor administra pe lângă reportul dat banii, efectele, actele și alte obiecte primite de Consistoriile diecesane, cari Consistoriile la alta dispozițiune a sinodelor să manipuleze primită în înțelesul regulamentului episcopiei provisorie.

4. Spesele de călătorie și diurnele membrilor delegațiunilor precum și onorariul bărbatilor de specialitate le poartă fiecare diecesă pentru esmișii săi.

Aceste se vor asemna prin delegațiuni din fondurile comune în contul separat al fiecărei diecese.

5. Despre toate aceste delegațiuni vor face reportul pe lângă subșternerea tuturor actelor către ambele sinode și actul împărțirii esecutate va fi definitiv și legitim numai după aprobarea sinodelor. Dacă din incidentul acestei aprobări între sinode s'ar nasea niscări controversate și dacă aceste nu s'ar pute complana prin învoire amicabilă, — cauza controversată o va decide congresul.

II.

Obligațiunile predate în partea uneia sau alteia diecesă se vor prevedea cu clausula cesiunei din partea episcopiei provisorie a fondurilor comune.

III.

Activitatea episcopiei provisorie a fondurilor comune încetă cu finea anului 1883 dându-se ca escontentare finală contabilului actual leafa pe un an, iar notariul actual leafa pe trei luni începând dela datul încetării episcopiei provisorie.

Aceste escontentări se vor asemna și solvi din fondurile comune prin delegațiunile sinodale.

Dreptul de a da episcopiei provisorie absolutoriu final se rezervă sinodelor eparchiale.

IV.

Toate aceste și documentele ce se referesă la pretensiunile predate unei sau altei diecese trec în posesiunea respectivei diecese, iară arhivul respective actele de interes comun ce au fost păstrate la episcopia provisorie se vor preda consistoriului aradan spre păstrare în loc deosebit și separate de alte acte având consistoriul din Arad la cererea consistoriului din Caransebeș a da actele de cari va fi necesitate în copie sau după împrejurări și în original, cari originale după folosire se vor restitui iarăși arhivului din Arad.

D)

Titlul și destinațiunea fondurilor comune și după împărțirea lor vor rămâne nealterate, se înțelege de sine, că la casul înființării faptice de eparchii nouă în Oradea-mare și Timișoara sau în altă loc eparchiile de Arad și Caransebeș vor fi obligate a estrada eparchiilor nouă înființându-se partea acestora din fondurile împărțite în urmarea acestui proiect după cheia de acuma de împărțire adecă după proporțiunea de suflete a credincioșilor, cari se vor încorpora către aceste eparchii nouă.

E)

Pensiunile profesorilor preparandiali sistemate până aci, precum și pensiunile asemnate din fondul pensional școlar înainte de împărțirea acestui fond cu sârbii, ca sarcini comune se vor solvi și pe viitoriu din respectivele fonduri din partea ambelor diecese în proporțiunea cheii staverite având diecesa Caransebeșului quota ei tot-deuna pe 3 luni înainte la consistoriul aradan.

F)

În cât ambele sinode eparchiale în urma reportului acestei delegațiuni vor aduce concluse uniforme și vor dispune împărțirea faptică a fondurilor comune, președinții sinodali vor notifica această Escelețiune Sale părintelui Metropolit conform literelor Sale de datul 1. Aprilie 1882 Nr. 26 M. precum și

la Înaltul guvern, spre a scote din vigore dispusețiunile referitoare la epitropia provisorie a fondurilor comune, subșternându de odată și aceea rugare a sinodelor, ca Înaltul Guvern să binevoască a dechiara de scutite de timbru clausulele de legitimare a proprietății separate, ce vor fi de a-se induce pe obligațiunile private împărțite între diecese, împreună cu petițiile de notificare la cărțile funduale.

* Asociațiunea națională arădană pentru cultura poporului român.

România înveselită de primele rațe ale constituționalismului s'a grupat numai decât în societăți pentru promovarea culturii naționale, a ridicat acele monumente mărețe cari erau menite a fi paladiul culturii noastre naționale.

Astfel și românia din părțile ungurene inspirată de idei și simțăminte naționale întemeie asociațiunea națională arădană.

Și nici una dintre asociațiunile surori s'a inaugurat sub auspiciu mai favorabile decât tocmai cea arădană.

Abia început însă a străluci și iată fără a ajunge la culmea splendorii, în lipsa unei chiverniseli și controale bune, sucumbe în noianul unor împrejurări nefaste cari îi jigniră pe un timp activitatea.

Și la ființele necuvântătoare vedem însă că de cîteori simt amenințarea unui pericol, instinctiv se apropie strîns una de cealaltă spre apărare comună; cu atât mai ales este naturală apropierea ființelor cuvântătoare în timpul de pericol, la cari nu operază numai instinctul ci și resonul.

Pe orizontul culturii noastre naționale s'au ivit nori grei, cari pre di ce merge să îngroșe înfloratoriul. Față de acest pericol omii nostri de bine încă n'au putut rămâne cu mâinile în sinu ci instinctiv s'au apropiat iarăși spre a inaugura o eră nouă printr'o luptă comună.

Acosta s'a întemplat în anul 1880, când preabunul nostru cap diecesan inspirat de totu ce este bun, frumos și românesc, în conțelegere cu omii nostri de bine au luat inițiativa pentru reactivarea asociațiunii noastre arădane.

Adunarea generală din 10 Mai 1880 convocată de Prés. Sa Dlu Episcop înfața o tristă privileșce. Aceea adunare generală stăndu în fața unui fapt deplinit și sub impresiunea deprimătoare a unui desastru, a tras vîlă asupra trecutului fatal, primindu drept moștenire dela predecesorii săi suma de 5 fl. în bani numerari, o acțiune de 100 fl. dela societatea de economii „Albina,” și un nume urgisit.

Ne încrederea publicului în asociațiune o ilustră mai evidentu rezultatul apelului dd. 2 Iuliu a. 1880 Nr. 16/1880 adresat de Direcțiunea asociațiunii în 800 exemplare către întregu publicu român fără diferință de clase, la care a răspuns numai un singuru Dn cu sum'a de 8 fl., va se dîcă în întreaga noastră provincie numai un singuru individ era care mai avea încredere în Direcțiunea asociațiunii.

Cu tôte acestea au încursu dela inteligința arădană în decursul acestui an 576 fl. 40 cr. din care sum'a detragendu-se spesele de 332 fl. 20 cr. starea casei au fost 244 fl. 20 cr. și libelulu dela Sibiu.

Cu finea anului 1881 a fost starea casei 539 fl. 36 cr. Spesele întregului an au fost 14 fl. 25 cr.

Deci fondulu asociațiunii se urcă la suma de 525 fl. 11 cr. Acosta economie făcută în decursul anului avem se o mulțemim Prés. Sale Dlu eppu diecesan care a binevoit a ne pune la dispoziție o sală pentru arhivă și mobile iar pentru ședințe sală institutului nostru ped. teol.

În decursul anului 1882 Direcțiunea a adresat iarăși un apel, dar restrînsu numai la adresa un fruntaș din provincie, în 60 de exemplare. De și rezultatul acestui apel nu este pe deplin satisfăcător și în unele părți a fost primitu tot cu recelă și un credere pentru păcatele trecutului, totuși faptul deși n'au încursu tôte listele emise cu apelul, până acu au încursu o sumă de 240 fl. probeză tulu de eclatantă că față de rezultatul obținutu apelulu din 2 Iuliu 1880 espedat în 800 de exemplare este un câștig moralu imensu, care ne mînguli cu speranța că asociațiunea cu încetulu se rehabilita și iarăși va înflori.

De tot s'a încăsat în anul 1882: 406 fl. cari adaugându-se către remanența casei din 1881 de 525 fl. 11 cr. face suma de 931 fl. 12 cr. Spesele anului, bucurându-se și estimp de favorulu Prés. Sa Dlu eppu de a avea localu gratuit, au fost numai 13 fl. 05 cr. Deci asociațiunea dispune astăzi de 918 fl. 07 cr. bani numerari și libelulu de „Albina” care astăzi represintă un capitalu de 125 fl. și interesele dela 1 Ianuaru 1879.

Iată întru cât a succésu direcțiunii actuale rehabilita în scurtu timp reputațiunea asociațiunii urgisite și abandonată de lume ca o ciomă. Cîntăna lipsă de elocință nici de comentariu. O elocință bună și o controlă severă sperăm că va să aducă acestu capitalu curundu spre a putea începe din nou reșele anuale acțiunea pentru cultura noastră națională și prin acesta a da satisfacție pentru păcatele trecutului. Capulu diecesan și bărbății în a cămână este depusă sôrtea asociațiunii este destulă rîntă că de astă dată sub auspiciile lui nu vom să naufragiu, ar fi de dorit decî să încete recriminările inutile și banuelile pentru păcatele trecutului sămănă numai ură și discordia între noi spre deșăgimentulu causei noastre comune.

Legea gradațiunii profesorilor în România

Art. 1. Remunerațiunea primitivă la numirea provizorie a învățătorilor, institutorilor și profesorilor de ambele sexe se fixează după cum urmează:

- a) 90 lei pe lună pentru învățătorii rurali și institutorii rurali;
- b) 125 lei pe lună pentru institutorii și învățătorii urbani;
- c) 280 lei pe lună pentru seminarii (cursuri inferioare) școle normale, școle reale, școle centrale secundare de fete;
- d) 360 pentru licee, gimnazii, bele-arte (cursuri inferioare) școle de comerț, de fabrică, de veterinarie și centrală de agricultură;
- e) 500 pentru universitate;
- f) Remunerațiunile profesorilor de limbă străină moderne, facultative, se fixează la 200 lei pe lună;
- g) Remunerațiunile profesorilor de religie la școlele laice, desen și caligrafie se fixează la 200 lei pe lună;
- h) Remunerațiunile măestrilor de gimnastică și de muzică vocală se fixează la 150 lei pe lună.

La Nr. de față alăturăm un suplementu de